

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/130/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412221415
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4412221415.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Vargovej a členiek senátu JUDr. Marty Molnárovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená: Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa zo dňa 25. 04. 2014 proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 5. marca 2014 č. k. 10C/150/2012-46, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu navrhovateľa, ktorou sa od odporcu domáhal zaplatenia sumy 2.157,73 eur titulom náhrady majetkovej škody a sumy 431,55 eur titulom nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov, ktorá mu podľa jeho tvrdenia vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Zámky v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 14Er/1282/2010. Odporčkyni náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ust. § 1 písm. a/, c/, § 2, § 3 ods. 1 písm. d/, ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1., § 6 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 16, § 17 ods. 1, 2, 3, § 28 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov, ako i ust. § 41 ods. 2 písm. d/ a § 44 ods. 1, 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov účinnom do 31. 05. 2011. Z hľadiska skutkového stavu mal za preukázané, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 14Er/1282/2010 podal súdny exekútor dňa 24. 11. 2010 na tento súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (spolu s návrhom oprávneného na vykonanie exekúcie a exekučným titulom - rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 02. 06. 2010 sp. zn. SR 04260/10), ktorá bola uznesením Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 01. 12. 2010 zamietnutá, teda exekučný súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 6 dní a toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 28. 01. 2011. Následne uznesením zo dňa 08. 02. 2011 bolo exekučné konanie zastavené, pričom toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 05. 01. 2012.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku zároveň poskytol teoreticko-právny výklad pojmu nesprávneho úradného postupu, ako i predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom v zmysle zákonnej úpravy. Uviedol, že otázku, či došlo k nesprávnemu úradnému postupom, je potrebné vždy posúdiť podľa okolností konkrétneho prípadu. Nesprávnym

úradným postupom je porušenie poriadku postupu predpísaného právnymi normami a podmienkou zodpovednosti štátu je vznik škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu. Táto škoda je spravidla majetkovou ujmu, t. j. zmenšením majetku poškodeného. V každom prípade však musí byť daná príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním, t. j. nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je formou zodpovednosti štátu za činnosť tých, ktorí plnia úlohy štátnych orgánov uvedené v ust. § 1 ods. 1 vyššie citovaného zákona a nesprávnosť úradného postupu možno charakterizovať ako porušenie postupu stanoveného právnymi normami. Porušenie právnej povinnosti spočíva v existencii takého úkonu, ktorý je v rozpore s objektívnym právom, t. j. ak v súvislosti s ním došlo k porušeniu právnej skutočnosti, ktorá vyplýva zo všeobecne záväzných právnych predpisov a iných noriem, zo zmlúv alebo iných právnych úkonov. Pod pojmom škoda treba rozumieť ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je vyjadriteľná v peniazoch. Skutočnou škodou je ujma, ktorá znamená zmenšenie majetku poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou a ktorá predstavuje majetkové hodnoty, ktoré treba vynaložiť pre uvedenie veci do predošlého stavu, pokiaľ to nie je vylúčené. Nemajetková ujma je ujma, ktorá sa v majetkovej sfére poškodeného síce neprejavuje, ale prejavuje sa v rôznych skutočnostiach pre poškodeného negatívnych. Medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou musí byť vzťah príčiny a následku.

Súd prvého stupňa uviedol, že v exekučnom konaní je súd zo zákona oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok z hľadísk vymedzených v ust. § 45 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov účinnom od 01. 07. 2009, a teda skúmať, či rozhodcovský rozsudok nemá také nedostatky, pre ktoré exekúcia nie je prípustná. V exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 14Er/1282/2010 dospel exekučný súd k záveru, že exekučný titul, t. j. rozhodcovský rozsudok sa javí výrazne formalistický a preberajúci argumenty veriteľa teda dodávateľa. Poukázal na rozpor exekučného titulu so zákonom a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 01. 12. 2010 zamietol. Následne uznesením zo dňa 08. 02. 2011 exekúciu zastavil. Oprávnený nepodal proti týmto uzneseniam opravný prostriedok, čo znamená, že s týmito uzneseniami súhlasil. Exekučný súd postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Exekučného poriadku a o návrhu súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol v lehote 15 dní, teda neobstojí námietka navrhovateľa o nedodržaní zákonom stanovenej lehoty, čo znamená, že navrhovateľovi nemohla vzniknúť z tohto dôvodu žiadna škoda. Navrhovateľ nevydokladoval vznik škody, jej výšku, nepreukázal, že v prípade vydania poverenia by pohľadávka mohla byť vymožiteľná a ani nenavrhol dôkaz na preukázanie týchto skutočností, teda neuniesol dôkazné bremeno, ktoré ho v konaní zaťažovalo. Vykonaným dokazovaním súd nemal preukázané, že navrhovateľovi vznikla škoda, nemal preukázanú jej výšku a ani príčinnú súvislosť medzi konaním exekučného súdu a vznikom škody. Nemal teda preukázané základné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, a preto návrh navrhovateľa zamietol ako neopodstatnený.

Odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že ako účastníkovi konania mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu, nedostatočne zistil skutkový stav a zároveň súdu prvého stupňa vytkol neúplne zistený skutkový stav veci, pretože súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a tiež bol toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K dôvodom odvolania bližšie uviedol, že zásadne namieta skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je podľa názoru navrhovateľa možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 vyššie citovaného zákona v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom

ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Navrhovateľ zároveň namietal, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Mal za to, že právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý bol z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného.

V ďalšej časti svojho odvolania navrhovateľ vytýkal, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd mal podľa neho aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda boli neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nebolo možné založiť meritórne rozhodnutie. Navyše, súd svojimi úvahami úplne negoval doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá bola základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie vecí v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory. Tento súd tiež uviedol, že „dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie vecí v primeranej lehote“.

Navrhovateľ uviedol, že nechápe, aký vplyv na výsledok konania má skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpor exekučného titulu so zákonom. Podľa názoru navrhovateľa ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval i také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca k odvolaniu navrhovateľa nepodal vyjadrenie.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania navrhovateľa, ako i súdom prvého stupňa zisteným skutkovým stavom (ust. § 212 ods. 1, § 213 ods. 1 OSP bez výnimiek uvedených v ust. § 213 ods. 2 až 7 OSP) a po zistení, že odvolanie navrhovateľa bolo podané v zákonom stanovenej lehote a spĺňa zákonom stanovené náležitosti (ust. § 201 ods. 1, § 204 ods. 1, § 205 a nasl. OSP), vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania a rozsudok verejne vyhlásil (ust. § 214 ods. 2 OSP pri dodržaní ust. § 156 ods. 3 OSP). Po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa ako i konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a po prejednaní veci dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie navrhovateľa proti rozsudku zo dňa 05. 03. 2014 nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil, nakoľko súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec i správne právne posúdil. Odvolací súd takto rozhodol pomerom hlasov 3 : 0, a to s poukazom na ust. § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi

podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ktoré ale nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver a svoje rozhodnutie vo veci samej náležite a správne odôvodnil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo veci samej v tom smere, že navrhovateľ v predmetnej veci nepreukázal splnenie zákonom stanovených podmienok na priznanie uplatneného nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy (predovšetkým nepreukázal samotný vznik škody a nemajetkovej ujmy), a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd uvádza, že navrhovateľ sa v predmetnom konaní domáhal náhrady majetkovej škody v sume 2.157,73 eur a nemajetkovej ujmy v sume 431,55 eur z dôvodu ním tvrdeného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 14Er/1282/2010. Majetková škoda 2.157,73 eur podľa tvrdenia navrhovateľa predstavovala náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá mu viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdom konaní. Navrhovateľ v podanom návrhu tvrdil, že neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať tak, že k vydaniu rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe a rovnako neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala vytvoriť stav zakladajúci reálnu nevyhnutnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej. Odvolací súd k tomu uvádza, že v čase začatia exekučného konania, t. j. 12. 08. 2010 (kedy bol u súdneho exekútora spísaný návrh na vykonanie exekúcie) bolo ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku formulované tak, že lehota 15 dní neplatila v prípadoch, ak išlo o exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2, písm. c/ a d/ tohto zákona s tým, že pokiaľ súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Odvolací súd je toho názoru, že lehota, ktorá bola stanovená na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa netýkala zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, čo znamená, že v prípade, ak exekučný súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na jeho rozhodnutie nebola stanovená lehota 15 dní. Odhliadnuc od tejto podstatnej a rozhodujúcej skutočnosti odvolací súd zdôrazňuje, že z exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky vedenom pod sp. zn. 14Er/1282/2010 je nepochybné, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola doručená exekučnému súdu dňa 24. 11. 2010, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. dňa 02. 06. 2010 v konaní pod sp. zn. SR 04260/10 a exekučný súd následne uznesením zo dňa 01. 12. 2010 č. k. 14Er/1282/2010-8 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Navrhovateľ ako oprávnený v exekučnom konaní nepodal odvolanie proti tomuto uzneseniu, ktoré potom nadobudlo právoplatnosť dňa 28. 01. 2011. O zastavení exekučného konania rozhodol exekučný súd dňa 08. 02. 2011 uznesením č. k. 14Er/1282/2010-14, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 05. 01. 2012.

Zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodov, ktoré sú uvedené v odôvodnení tohto uznesenia nemožno automaticky považovať za nesprávny úradný postup ako to tvrdí navrhovateľ, ktorý v tomto smere nepredložil súdu žiadne dôkazy preukazujúce, že by sa o takýto (nesprávny) postup súdu malo jednáť a na základe čoho. Zo zamietnutia žiadosti súdneho exekútora taktiež ešte nemožno vyvodiť ani vznik škody na strane navrhovateľa v tom zmysle, ako ju má na zreteli ust. § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Odvolací súd je toho názoru, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal tvrdený nelegálny a nesprávny úradný postup súdu v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 14Er/1282/2010, ktorý je nevyhnutným predpokladom vzniku nároku na majetkovú škodu, ktorú si navrhovateľ uplatnil

v sume 2.157,73 eur. Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok (nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody) a v prípade, ak chyba čo len jedna z týchto podmienok, náhradu škody nie je možné priznať, pričom dôkazné bremeno spočíva na poškodenom, teda na navrhovateľovi.

K navrhovateľom uplatnenej nemajetkovej ujmy v sume 431,55 eur (t. j. 20 % z uplatňovanej istiny a príslušenstva) odvolací súd na doplnenie dôvodov uvedených v rozsudku súdu prvého stupňa uvádza, že ust. § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je (okrem písm. b/) formulované tak, že výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na doterajší život poškodeného a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení, z čoho je teda zrejmé, že tieto okolnosti sa týkajú fyzickej osoby. Nemajetkovú ujmu v peniazoch však za určitých okolností možno priznať i právnickej osobe, a to s poukazom na závažnosť vzniknutej ujmy a so zreteľom na konkrétne okolnosti, za ktorých k nej došlo. V dôsledku zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie ešte automaticky nevzniká nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ návrh na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodňoval vnútornými zásahmi do spoločnosti, ovplyvňovaním podnikateľského prostredia a rozhodovania, porušením jeho práv, stratou legitímnych očakávaní, že nastane stav predpokladaný zákonom, stratou dôvery v právo a spravodlivé riešenie vecí a pod.. Odvolací súd v predmetnej veci opätovne poukazuje na tú skutočnosť, že žiadosť súdneho exekútora v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 14Er/1282/2010 bola doručená exekučnému súdu dňa 24. 11. 2010 a súd túto žiadosť zamietol uznesením zo dňa 01. 12. 2010 (teda nie viac ako 168 dní, resp. so zbytočnými prieťahmi a po veľmi dlhej dobe ako to tvrdí navrhovateľ) a túto okolnosť je potrebné vziať do úvahy ako rozhodujúcu pri rozhodovaní o uplatnenom nároku navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy. V predmetnej exekučnej veci neboli konštatované prieťahy v konaní a nejedná sa ani o dlhotrvajúcu neistotu navrhovateľa, ktorá by mu prípadne mohla spôsobiť značné ťažkosti a ovplyvniť jeho podnikateľské aktivity (naďalej poskytuje úvery), pričom neboli preukázané ani vnútorné zásahy do spoločnosti, na ktoré navrhovateľ poukazoval. Navyše je potrebné uviesť, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy (ktorú ale navrhovateľ nepreukázal), nie prípadná náhrada škody (II. ÚS 58/02, III. ÚS 111/02).

V neposlednom rade odvolací súd poukazuje na samotný exekučný titul, na základe ktorého exekučný súd dňa 01. 12. 2010 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Týmto exekučným titulom je rozsudok rozhodcovského súdu zo dňa 02. 06. 2010, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený Slovenskou rozhodcovskou a.s. v konaní pod sp. zn. SR 04260/10 a vydaniu ktorého predchádzalo uzavretie zmluvy o úvere medzi spoločnosťou navrhovateľa ako veriteľom a L. E. ako dlžníkom. Rozhodcovský súd vyvodil svoju právomoc na vydanie rozsudku z rozhodcovskej doložky zakotvenej vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. Z konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu SR vyplýva, že pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012), v dôsledku čoho potom tento rozsudok nemôže predstavovať ani prekážku veci rozhodnutej.

Vyššie uvedené považoval odvolací súd potrebné uviesť na doplnenie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Pri posudzovaní danej veci sa odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, ďalej zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v podanom odvolaní, a to najmä navrhovateľom namietanou vadou konania, spočívajúcou v odňatí možnosti konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vzhľadom na to, že žiadny právny predpis nešpecifikuje pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“, vo všeobecnosti ním treba rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na

spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porovnaj napr. III. ÚS 156/06, III. ÚS 331/04, II. ÚS 174/04).

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (aj čl. 6 ods. 1 vyššie citovaného Dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (napr. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a súladu jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku. Procesný postup súdu pri konštituovaní i vecnej zmene rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je preto treba považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv účastníkov konania slúžiacich na ochranu ich práv a oprávnených záujmov v občianskom súdnom konaní. Nemožno opomenúť, že procesný úkon účastníka súdneho konania, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie súdne konanie je možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je účastník konania z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčený alebo v značnej miere obmedzený (pri jeho uplatnení) v dôsledku nesprávneho postupu súdu, dochádza k stavu, kedy sa mu postupom súdu porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Navrhovateľ žiadnym spôsobom nešpecifikoval postup súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom a odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa a konania, ktoré mu predchádzalo, žiadny takýto dôvod nezistil, v dôsledku čoho potom v tejto časti považoval odvolanie navrhovateľa za nedôvodné. Mailové ospravedlnenie právneho zástupcu navrhovateľa zo dňa 04. 03. 2014 a dôvody v ňom uvedené (iné pojednávania vo veci navrhovateľa na Okresnom súde Komárno dňa 05. 03. 2014 a nesúhlas navrhovateľa so substitučným zastúpením na pojednávaní) súd prvého stupňa správne posúdil a vec prejednal v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu s poukazom na tú skutočnosť, že predvolanie na pojednávanie bolo doručené právnenému zástupcovi navrhovateľa dňa 10. 02. 2014. Navrhovateľ ani jeho právny zástupca dôvod na odročenie pojednávania súdu neoznámili bez zbytočného odkladu, nepredložili doklad o predvolaní na pojednávanie vo veci prejednáwanej pred iným súdom a návrh na odročenie pojednávania neobsahoval údaje vyplývajúce z ust. § 119 ods. 2 OSP, t. j. dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania, najmä deň, keď sa účastník o dôvode pre odročenie pojednávania dozvedel. Pokiaľ navrhovateľ podal množstvo žalôb v obdobnej veci na súdoch v rámci Slovenskej republiky, musel si byť vedomý skutočnosti, že budú vytyčované pojednávania na rôznych súdoch, pričom to môže byť i v rovnakom čase a za danej situácie vzbudzuje pochybnosti tvrdenie, že navrhovateľ so substitúciou nesúhlasí. Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa pri vyššie opísanom procesnom postupe splnil a mal dňa 05. 03. 2014 splnené všetky procesné povinnosti a podmienky na prejednanie a rozhodnutie veci na pojednávaní v neprítomnosti účastníkov konania. V postupe súdu prvého stupňa nemožno vzhľadom na vyššie uvedené konštatovať odňatie možnosti konania pred súdom ani nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, nakoľko súd prvého stupňa rozhodol v zmysle zákona, čomu predchádzalo riadne zistenie skutkového stavu. Súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní k dispozícii exekučný súdny spis Okresného súdu Nové Zámky, z ktorého pri svojom rozhodovaní vychádzal. Základom jeho rozhodnutia je nesplnenie zákonných podmienok

zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv navrhovateľa (napr. nevykonanie znaleckého dokazovania) nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 OSP).

K aplikácii ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku správne citoval toto ustanovenie v znení účinnom v čase začatia exekučného konania a podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na súd, pričom toto ustanovenie bolo rovnaké aj v čase začatia tohto konania, a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná a princíp priamej retroaktivity nebol aplikovaný. Odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa zamietnutie návrhu navrhovateľa odôvodnil i tým, že po vykonaní dokazovania oboznámením sa s exekučným spisom Okresného súdu Nové Zámky vedeným pod sp. zn. 14Er/1282/2010 zistil, že tvrdenie navrhovateľa o nečinnosti exekučného súdu v trvaní viac ako 168 dní sa nezakladá na pravde a k tvrdenej, resp. žiadnej nečinnosti nedošlo. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa dodáva, že návrh na vykonanie exekúcie bol u súdneho exekútora spísaný dňa 12. 08. 2010 a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola súdu prvého stupňa doručená až dňa 24. 11. 2010, pričom exekučný súd o nej rozhodol uznesením dňa 01. 12. 2010, ktoré bolo súdnemu exekútorovi doručené v decembri 2010, z čoho potom vyplýva, že exekučný súd nekonal so zbytočnými prieťahmi a po veľmi dlhej dobe a nemohol byť a ani nebol nečinný 168 dní, ako to tvrdil navrhovateľ v podanom návrhu.

Pokiaľ navrhovateľ namietal nedostatočne zistený skutkový stav, toto svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nešpecifikoval a neuviedol, v čom by malo spočívať nedostatočné zistenie skutkového stavu. Odvolací súd k tomu uvádza, že súd prvého stupňa v tomto smere postupoval správne, nakoľko pokiaľ v konaní nemal preukázanú existenciu škody na strane navrhovateľa, bolo nadbytočné a ne hospodárne vykonávať dokazovanie na preukazovanie výšky navrhovateľom tvrdenej škody.

V ďalšej časti odvolania navrhovateľ vytýkal súdu prvého stupňa, že nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom konania nevznikol stav právnej neistoty. Takáto argumentácia súdu sa však v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku nenachádza a taktiež súd ani nepolemizoval o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Okrem toho odvolací súd dodáva, že súd prvého stupňa v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase, preto úvahy navrhovateľa o dĺžke a obmedzenosti súdu lehotou hodnotil ako irelevantné. Ohľadom záveru súdu prvého stupňa o rozpore exekučného titulu so zákonom sa odvolací súd s rozhodnutím súdu prvého stupňa v plnom rozsahu stotožňuje, pričom tiež poukazuje v tejto otázke na ustálenú judikatúru NS SR (rozhodnutia NS SR, sp. zn. 6Cdo 6/2013, R 46/2012 - 3Cdo 146/2011, 6Cdo 105/2011).

Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 a ust. § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému odporcovi v odvolacom konaní náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.